

یا من اسمہ
دواء و ذکرہ
شفاء

سونوگرافی رحم و ضمایم

لیلی دانایی _ کارشناس ارشد فیزیک پزشکی

پائیز 1403

مرکز آموزشی درمانی و تحقیقاتی قلب و عروق

شهید مدنی تبریز

<http://madanihosp.tbzmed.ac.ir>

(1)

سونوگرافی یکی از راه های تشخیصی بیماری ها در علم پزشکی است که بر خلاف روش های دیگر تصویربرداری مانند رادیو گرافی یا سی تی اسکن، اشعه ایکس در آن به کار نمی رود و ضرری برای بدن انسان ندارد.

برای انجام تمامی سونوگرافی ها به همراه داشتن همه سوابق پزشکی اعم از شرح حال، سونوگرافی های قبلی، آزمایش، عکس الزامی است .

موارد کاربرد سونوگرافی رحم و ضمایم

- تعیین محل IUD
- بررسی رحم ، تخمدانها و فضای لگن زنانه
- تعیین سن حاملگی
- بررسی سقط جنین
- بررسی ناهنجاریهای جنین
- تشخیص حاملگی خارج از رحم
- تشخیص تخمدان پلی کیستیک (باعث ناباروری یا سرطان تخمدان نیز می شود)
- تشخیص سرطان رحم
- بررسی وجود توده ها

(2)

آمادگی های بیمار پیش از انجام سونوگرافی

رحم و ضمایم

- ۱- مثانه باید پر از ادرار باشد.
 - نوشیدن آب، چای، آبمیوه و عدم استفاده از نوشابه های گازدار و داروهای ادرار آور.
 - در زنان باردار فقط تا هفته ۱۲ حاملگی مثانه باید کاملاً پر باشد.
 - برای انجام سونوگرافی از داخل واژن، مثانه نیمه پر کافی است.
- ۲- انجام سونوگرافی باید از روی پوست کاملاً لخت، برهنه و تماس آن با ژل مناسب و پاکیزه.
- ۳-

(3)

۳- وجود موی اندک در ناحیه سونوگرافی مزاحمتی ایجاد نمی کند ولی در موارد زیادی مو، باید تراشید.

۴- عدم سونوگرافی زخمها به علت تحریک زخم یا آلودگی بیشتر.

۵- مطلع ساختن پزشک از سابقه اعمال جراحی قبلی

تعداد دفعات انجام سونوگرافی در دوران بارداری (حداقل چهار مرتبه)

- ✓ در هفته شش تا هشت بارداری اطمینان از تشکیل ساک حاملگی، قلب جنین و حاملگی داخل رحم
- ✓ در فواصل هفته های دوازده تا سیزده بارداری با نام سونوگرافی NT به منظور تشخیص ناهنجاری های کروموزومی جنین
- ✓ بین هفته هجده تا بیست و دو بارداری با نام سونوگرافی آنومالی برای بررسی تمامی اندام های جنین از نظر ارگان ها و ناهنجاری ها

(4)

✓ سونوگرافی سه بعدی (تشخیص جنسیت، تهیه

عکس از جنین) یا سونوگرافی چهار بعدی (تشخیص جنسیت، تهیه عکس از جنین و دیدن حرکات جنین) با صلاح دید و دستور پزشک

نکات مورد توجه

- ❖ ماه پنجم بارداری یا هفته بیستم بارداری دقیق ترین و بهترین سن برای فهمیدن جنسیت جنین
- ❖ عدم نگرانی در تکرار سونوگرافی برای تعیین وزن جنین در اواخر بارداری

(5)

چه کسی نتایج سونوگرافی را تفسیر می کند ؟

پزشک رادیولوژیست برای نظارت و تفسیر نتایج، تصاویر را تجزیه و تحلیل کرده و یک گزارش امضا شده را ارائه می کند.

نکته بارز سونوگرافی

اگر سونوگرافی به دست پزشکان توانمند با تکنیکهای معقول و دفعات مناسب انجام گیرد فاقد هرگونه ضرری خواهد بود. انجام سونوگرافی برای زمانهای طولانی، مقاصد غیرعلمی و خصوصاً توسط افراد غیرپزشک و نا وارد پسندیده نیست.

منابع

- سمانه حاجی محمدباقر کارشناس ارشد مهندسی پزشکی - 1399 - فیزیک اولتراسوند و سونوگرافی رحم و ضمایم
- Drs کارول ام. روماک و دیورا لوین- 2017- سونوگرافی تشخیصی ویرایش پنجم

(6)